

MÃ ĐỀ 01

Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

Nữ thần Mặt Trời và Mặt Trăng

Vua trên trời là Ngọc Hoàng có hai con gái đẹp. Ngọc Hoàng yêu quý hai nàng lắm nên cho các nàng hàng ngày luân phiên nhau đi xem xét mọi việc của hạ giới để báo lại cho nhà Trời. Cô gái đầu tên là Mặt Trời được ngồi kiệu hoa có bốn người khiêng. Bốn người này chia làm hai tốp: một tốp già và một tốp trẻ. Tốp các cụ già khiêng kiệu luôn luôn lo làm tròn phận sự, chăm chỉ vào công việc nên cô Mặt Trời thường đi một vòng rất nhanh. Còn tốp trẻ bản tính la cà nên những lần được phân công khiêng kiệu thường về muộn. Vì thế, mỗi lần Mặt Trời đi với tốp trẻ thì ngày dài, và đi với tốp già thì ngày lại ngắn.

Mặt Trăng là cô em tính tình nóng nảy còn hơn cả cô chị. Sức nóng của cô đã làm hại cho người và muôn vật khá nhiều. Ấy thế mà cô vẫn cứ chông lôn, đi đâu cũng sà vào khiến cho nhân dân vô cùng kinh hãi. Trần gian khổ sở vì cô Mặt Trăng, họ đã kêu ca rất nhiều, tiếng thâu lên Thượng giới khiến cho bà mẹ đã lấy tro mà bôi lên mặt cô để giảm bớt sức nóng đi. Nhưng Ngọc Hoàng chiều con, nên không để cho vợ làm việc ấy.

Bây giờ ở dưới trần có một chàng trai tên là Quái. Quái là con mồ côi nhưng lại có một thân thể cực kỳ to lớn và sức khỏe tuyệt vời. Trước những hành động tai ác của cô Mặt Trăng, Quái quyết tâm trị cho một mẻ. Anh ta đón đường cô Trăng trên một đỉnh núi cao và trừ sẵn một đồng cát thật lớn. Hôm ấy, cô Mặt Trăng vẫn quen thói cũ vừa đi vừa sà xuống để nhìn muôn vật, Quái chờ cho cô ta đến gần rồi bất thành linh bốc cát ném tui bụi vào mắt, vào mặt mũi cô. Cô Trăng đang rong chơi, bị tấn công đột ngột, nhắm mắt lại nhưng đất đã dính đầy mặt và chui cả vào trong mắt. Cô ta hốt hoảng vội vụt bay lên cao, lảng ra xa chỗ Quái đứng.

Từ đó trở đi cô không dám sà xuống gần mặt đất nữa. Mặt mũi cô bị cát dính chặt nên không còn sáng được như xưa. Sau này tính tình của cô trở nên dịu dàng, hiền lành hơn, ở dưới trần ai cũng thích. Người ta nói mỗi lần cô ngoảnh mặt xuống nhân gian thì lúc đó là trăng rằm, cô quay lưng tức là ba mươi, mùng một, còn cô trở sang trái, sang phải tức là thời kỳ trăng hạ huyền hoặc thượng huyền. Còn những khi trăng quầng, ấy là lúc cát bụi trát mặt bị gió thổi bay tung ra.

Lại nói chuyện chồng của hai nữ thần này. Đó là một con gấu rất to khỏe. Không rõ gấu từ đâu đến và Ngọc Hoàng đã gả các cô con gái của mình cho gấu từ bao giờ. Chỉ biết rằng gấu rất hay ghen nên theo dõi sự đi lại của hai vợ mình rất chặt chẽ. Thỉnh thoảng, gấu lại đòi chung tình với một người. Lúc đó là lúc ở dưới trần gian thường gọi là nhật thực hay nguyệt thực. Gặp những ngày này, nhân gian lại phải đánh chiêng, đánh trống rầm rĩ để cho gấu sợ mà lui ra mau. Vì gấu làm như vậy thì có hại cho mùa màng và các nữ thần này cũng vì vậy mà xao nhãng công việc.

(Theo Viện Văn học, Tuyển tập văn học dân gian Việt Nam, tập 1: Thần thoại – truyền thuyết, NXB Giáo dục, 1999)

Lựa chọn đáp án đúng:

Câu 1. Văn bản trên thuộc thể loại gì?

- A. Truyền thuyết
- B. Sử thi
- C. Thần thoại
- D. Truyện cổ tích

Câu 2. Nữ thần Mặt Trời và Mặt Trăng được giao nhiệm vụ:

- A. Chăm lo cuộc sống con người dưới trần gian.
- B. Chiếu sáng cho con người làm việc.
- C. Làm cho ngày đêm dài ngắn khác nhau.
- D. Thay nhau coi việc dưới trần gian.

Câu 3. Bọn khiêng kiệu trẻ hay la cà, về trễ đã dẫn đến chuyện gì?

- A. Ban ngày sẽ ngắn đi
- B. Ban ngày sẽ dài ra
- C. Mặt trời sẽ chiếu sáng ít đi
- D. Nữ thần Mặt Trời bị trời trách phạt

Câu 4. Theo cách lí giải của dân gian, vì sao Mặt Trăng không còn nóng như Mặt Trời?

- A. Vì mẹ nữ thần Mặt Trăng đã lấy tro bôi lên mặt cô để giảm bớt sức nóng.
- B. Vì Mặt Trăng đã trưởng thành, tính tình thay đổi, trở lên hiền lành dịu dàng.
- C. Vì sau khi bị chàng Quái tấn công, Mặt Trăng sợ quá bay lên cao, không dám xà gần xuống mặt đất
- D. Vì gió thổi cát bụi dính chặt vào mắt, mũi của Mặt Trăng, khiến Mặt Trăng không còn sáng được như xưa.

Câu 5. Để giải thích hiện tượng nhật thực và nguyệt thực, tác giả dân gian đã tưởng tượng ra câu chuyện gì?

- A. Mặt Trời và Mặt Trăng đi xem xét việc hạ giới
- B. Hai nữ thần lấy chung chồng là một con gấu
- C. Chàng trai tên Quái ném cát vào thần Mặt Trăng
- D. Người dân đánh chiêng, đánh trống để tìm bắt gấu.

Câu 6. Từ nội dung câu chuyện, có thể thấy một đặc điểm nào nổi bật của thần thoại?

- A. Ước mơ về cuộc sống tốt đẹp
- B. Khát vọng trường sinh bất tử
- C. Giải thích các hiện tượng tự nhiên
- D. Giải thích nguồn gốc của vũ trụ.

Câu 7. Chi tiết nào cho thấy rõ khát vọng chinh phục tự nhiên của người xưa?

- A. Những người già và người trẻ khiêng kiệu cho Mặt Trời
- B. Chàng Quái trừng trị Mặt Trăng, khiến Mặt Trăng ko còn tai ác nữa.
- C. Trần gian cất tiếng kêu đến thượng giới, khiến mẹ của nữ thần Mặt Trăng định lấy tro mà bôi lên mặt cô để giảm bớt sức nóng.
- D. Vào ngày nhật thực hay nguyệt thực, dân gian đánh chiêng, đánh trống khiến gấu sợ mà lui ra, không làm hại cho mùa màng

Trả lời câu hỏi/ Thực hiện các yêu cầu:

Câu 8. Các chi tiết kì ảo, hoang đường trong truyện thần thoại cho thấy điều gì?

Câu 9. Theo anh/chị, có thể lược bỏ chi tiết “*Bà mẹ phải trát cho nữ thần một lần trở vào mặt*” không? Vì sao?

Câu 10. Có ý kiến cho rằng, truyện *Nữ thần Mặt Trời và Mặt Trăng* thể hiện sự xung đột giữa con người và tự nhiên. Em có đồng tình với ý kiến này không? Vì sao?

II. VIẾT (4.0 điểm)

Viết một bài luận (khoảng 500 chữ) phân tích, đánh giá nội dung và nghệ thuật của văn bản *Nữ thần Mặt Trời và Mặt Trăng*.

----- Hết -----

Thí sinh không sử dụng tài liệu. Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

ĐÁP ÁN VÀ HƯỚNG DẪN CHẤM

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	6.0
	1	C	0.5
	2	D	0.5
	3	B	0.5
	4	B	0.5
	5	B	0.5
	6	C	0.5
	7	B	0.5
	8	Các chi tiết kì ảo, hoang đường trong truyện thần thoại cho thấy: Trí tưởng tượng phong phú của tác giả dân gian, nhận thức thô sơ của người xưa về thế giới tự nhiên Hướng dẫn chấm: - Trả lời như Đáp án: 0.5 điểm. - Trả lời được 01 trong 03 ý: 0.25 điểm.	0.5
	9	Không thể lược bỏ chi tiết “<i>Bà mẹ phải trát cho nữ thần một lần tro vào mặt</i>” vì chi tiết này nhằm lý giải hiện tượng ánh sáng mặt trăng dịu dàng hơn mặt trời, người hạ giới ưa thích ánh sáng của mặt trăng, hiện tượng trăng quầng do lớp tro hiện lên. Hướng dẫn chấm: - Trả lời như Đáp án: 0.5 điểm. - Trả lời được 01 trong 03 ý: 0.25 điểm.	1.0
	10	HS nêu quan điểm của cá nhân, lí giải hợp lí, viết đúng dung lượng. Gợi ý: Đồng tình, vì trong một số trường hợp, thiên nhiên khắc nghiệt đã đem đến những thiệt hại đau đớn cho con người, khiến con người phải tìm cách chống đỡ, cải tạo nó. Trong truyện, điều này được tác giả thể hiện qua hành động của chàng Quái	1.0
II		VIẾT	4.0

		Viết một bài luận (khoảng 500 chữ) phân tích, đánh giá nội dung và nghệ thuật của văn bản <i>Nữ thần Mặt Trời và Mặt Trăng</i>.	
		<i>a. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận</i> Mở bài nêu được vấn đề, Thân bài triển khai được vấn đề, Kết bài khái quát được vấn đề.	0.25
		<i>b. Xác định đúng vấn đề</i> Chủ đề và đặc sắc nghệ thuật truyện thần thoại <i>Nữ thần Mặt Trời và Mặt Trăng</i>	0.25
		<i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i> Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách; đảm bảo các yêu cầu sau:	
		* Giới thiệu truyện thần thoại <i>Nữ thần Mặt Trời và Mặt Trăng</i> và nêu nội dung khái quát cần phân tích. Câu chuyện kể về hai chị em Mặt trời và Mặt trăng là con của Ngọc hoàng, hai nàng có nhiệm vụ là xem xét dân sự một vòng luân phiên nhau. Thông qua câu chuyện, giải thích cho người đọc một số hiện tượng như ngày dài, ngày ngắn, trăng rằm, trăng tròn, trăng khuyết,.... Hướng dẫn chấm: - Giới thiệu truyện kể: 0.25 điểm - Khái quát nội dung cần phân tích : 0.25 điểm	0.5
		* Nội dung - Nội dung đặc sắc của tác phẩm: + Kể về hai người con gái của Ngọc hoàng là Mặt Trời và Mặt Trăng + Mặt Trời đi xem xét thế giới bằng kiệu có 4 người khiêng chia ra thành tốp già và tốp trẻ, tốp già đi nhanh do có trách nhiệm, tốp trẻ đi chậm do ham chơi => Giải thích ngày dài và ngày ngắn + Mặt Trăng tính nóng nảy nên bị mẹ trát tro vào mặt để cho tính tình hiền dịu lại + Nhật thực và nguyệt thực do hai nữ thần có chồng là một con Gấu => Nội dung tác phẩm thu hút, dễ nhớ => Qua đó đề khẳng định rằng mọi vật trên thế gian này đều có nguồn gốc - Chủ đề + Truyện xoay quanh việc lý giải các hiện tượng thiên nhiên của mặt trời và mặt trăng.	2.0

	+ Khát vọng tìm hiểu thế giới, chinh phục tự nhiên của con người. + Thể hiện sự tôn trọng trí tuệ dân gian trong việc hình dung về thế giới. * Nghệ thuật - Thể hiện trí tưởng tượng phong phú của người xưa - Nghệ thuật sử dụng yếu tố phóng đại, kì ảo: + Hai nữ thần có sức mạnh thần kì là chiếu sáng cho thế gian + Có thể điều khiển thế giới như làm cho có ngày dài ngày ngắn, có ban đêm, cho con người biết được ngày trong tháng + Đây là những công việc không một người bình thường nào có thể làm được -> Biện pháp sử dụng yếu tố phóng đại, kì ảo đã giúp cho tác phẩm được lưu truyền rộng rãi cho tới ngày nay và thể hiện sự sáng tạo của người xưa. => Nhờ xây dựng nội dung và sử dụng biện pháp nghệ thuật đặc sắc, tác phẩm <i>Nữ thần Mặt Trời và Mặt Trăng</i> đã để lại dấu ấn trong lòng người đọc. Tác phẩm đã giải thích cho người đọc nguồn gốc của thế giới và các hiện tượng diễn ra xung quanh chúng ta dưới con mắt sáng tạo của người xưa. Qua đó như muốn nhắn nhủ tới chúng ta hãy luôn không ngừng khám phá, tìm hiểu thế giới xung quanh và phải biết yêu thiên nhiên hơn. Hướng dẫn chấm: - Trình bày đầy đủ, sâu sắc: 2.0 điểm - Trình bày chưa đầy đủ hoặc chưa sâu sắc: 1.25 điểm - 1.75 điểm. - Trình bày chung chung, chưa rõ: 0.25 điểm - 1.0 điểm	
	* Đánh giá: - Tổng kết lại giá trị về chủ đề và nghệ thuật, thông điệp câu chuyện - Nêu suy nghĩ, nhận thức bản thân. (Câu chuyện lí giải về những hiện tượng tự nhiên xảy ra trong cuộc sống hằng ngày liên quan đến Mặt Trời và Mặt Trăng. Qua đó, khẳng định rằng mỗi sự việc xuất hiện trên Trái Đất này đều có nguồn gốc rõ ràng). Hướng dẫn chấm:	0.5

		<i>Đáp ứng được 01 yêu cầu: 0.25 điểm.</i>	
		<i>* Chính tả, ngữ pháp</i> Đảm bảo chính tả, ngữ pháp tiếng Việt. Hướng dẫn chấm: <i>Không cho điểm nếu bài làm mắc quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.</i>	0.25
		<i>* Sáng tạo</i> Vận dụng hợp lý các thao tác nghị luận; thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ; văn viết giàu hình ảnh, cảm xúc.	0.25
TỔNG ĐIỂM (I + II)			10.0

**SỞ GD – ĐT HÀ TĨNH
TRƯỜNG THPT HỒNG LĨNH**

(Đề gồm có 02 trang)

MÃ ĐỀ 02

Phần I. Đọc hiểu (6,0 điểm)
Đọc văn bản sau:

Nữ thần Mặt Trời và Mặt Trăng

Vua trên trời là Ngọc Hoàng có hai con gái đẹp. Ngọc Hoàng yêu quý hai nàng lắm nên cho các nàng hàng ngày luân phiên nhau đi xem xét mọi việc của hạ giới để báo lại cho nhà Trời. Cô gái đầu tên là Mặt Trời được ngồi kiệu hoa có bốn người khiêng. Bốn người này chia làm hai tốp: một tốp già và một tốp trẻ. Tốp các cụ già khiêng kiệu luôn luôn lo làm tròn phận sự, chăm chỉ vào công việc nên cô Mặt Trời thường đi một vòng rất nhanh. Còn tốp trẻ bản tính lả cã nên những lần được phân công khiêng kiệu thường về muộn. Vì thế, mỗi lần Mặt Trời đi với tốp trẻ thì ngày dài, và đi với tốp già thì ngày lại ngắn.

Mặt Trăng là cô em tính tình nóng nảy còn hơn cả cô chị. Sức nóng của cô đã làm hại cho người và muôn vật khá nhiều. Ấy thế mà cô vẫn cứ chông lòn, đi đâu cũng sà vào khiến cho nhân dân vô cùng kinh hãi. Trần gian khổ sở vì cô Mặt Trăng, họ đã kêu ca rất nhiều, tiếng thâu lên Thượng giới khiến cho bà mẹ đã lấy tro mà bôi lên mặt cô để giảm bớt sức nóng đi. Nhưng Ngọc Hoàng chiều con, nên không để cho vợ làm việc ấy.

Bây giờ ở dưới trần có một chàng trai tên là Quái. Quái là con mồ côi nhưng lại có một thân thể cực kỳ to lớn và sức khỏe tuyệt vời. Trước những hành động tai ác của cô Mặt Trăng, Quái quyết tâm trị cho một mẻ. Anh ta đón đường cô Trăng trên một đỉnh núi cao và trử sẵn một đồng cát thật lớn. Hôm ấy, cô Mặt Trăng vẫn quen thói cũ vừa đi vừa sà xuống để nhìn muôn vật, Quái chờ cho cô ta đến gần rồi bất thành linh bốc cát ném tui bụi vào mắt, vào mặt mũi cô. Cô Trăng đang rong chơi, bị tấn công đột ngột, nhắm mắt lại nhưng đất đã dính đầy mặt và chui cả vào trong mắt. Cô ta hốt hoảng vội vụt bay lên cao, lảng ra xa chỗ Quái đứng.

**ĐỀ KIỂM TRA GIỮA KÌ I
NĂM HỌC 2023-2024
Môn: NGỮ VĂN – Lớp 10**

Thời gian làm bài: 90 phút (không kể thời gian phát đề)

Từ đó trở đi cô không dám sà xuống gần mặt đất nữa. Mặt mũi cô bị cát dính chặt nên không còn sáng được như xưa. Sau này tính tình của cô trở nên dịu dàng, hiền lành hơn, ở dưới trần ai cũng thích. Người ta nói mỗi lần cô ngoảnh mặt xuống nhân gian thì lúc đó là trăng rằm, cô quay lưng tức là ba mươi, mùng một, còn cô trở sang trái, sang phải tức là thời kỳ trăng hạ huyền hoặc thượng huyền. Còn những khi trăng quầng, ấy là lúc cát bụi trát mặt bị gió thổi bay tung ra.

Lại nói chuyện chồng của hai nữ thần này. Đó là một con gấu rất to khỏe. Không rõ gấu từ đâu đến và Ngọc Hoàng đã gả các cô con gái của mình cho gấu từ bao giờ. Chỉ biết rằng gấu rất hay ghen nên theo dõi sự đi lại của hai vợ mình rất chặt chẽ. Thỉnh thoảng, gấu lại đòi chung tình với một người. Lúc đó là lúc ở dưới trần gian thường gọi là nhật thực hay nguyệt thực. Gặp những ngày này, nhân gian lại phải đánh chiêng, đánh trống rầm rĩ để cho gấu sợ mà lui ra mau. Vì gấu làm như vậy thì có hại cho mùa màng và các nữ thần này cũng vì vậy mà xao nhãng công việc.

(Theo Viện Văn học, *Tuyển tập văn học dân gian Việt Nam*, tập 1: *Thần thoại – truyền thuyết*, NXB Giáo dục, 1999)

Lựa chọn đáp án đúng:

Câu 1. Nữ thần Mặt Trời và Mặt Trăng được giao nhiệm vụ gì?

- A. Chăm lo cuộc sống con người dưới trần gian.
- B. Chiếu sáng cho con người làm việc.
- C. Làm cho ngày đêm dài ngắn khác nhau.
- D. Thay nhau coi việc dưới trần gian.

Câu 2. Văn bản trên thuộc thể loại gì?

- A. Thần thoại B. Sử thi C. Truyện cổ tích D. Truyền thuyết

Câu 3. Theo cách lí giải của dân gian, vì sao Mặt Trăng không còn nóng như Mặt Trời?

- A. Vì mẹ nữ thần Mặt Trăng đã lấy tro bôi lên mặt cô để giảm bớt sức nóng.
- B. Vì Mặt Trăng đã trưởng thành, tính tình thay đổi, trở lên hiền lành dịu dàng.
- C. Vì sau khi bị chàng Quái tấn công, Mặt Trăng sợ quá bay lên cao, không dám xà gần xuống mặt đất
- D. Vì gió thổi cát bụi dính chặt vào mắt, mũi của Mặt Trăng, khiến Mặt Trăng không còn sáng được như xưa

Câu 4. Bọn khiêng kiệu trẻ hay la cà, về trễ đã dẫn đến chuyện gì?

- A. Ban ngày sẽ ngắn đi B. Ban ngày sẽ dài ra
- C. Mặt trời sẽ chiếu sáng ít đi D. Nữ thần Mặt Trời bị trời trách phạt

Câu 5. Từ nội dung câu chuyện, có thể thấy một đặc điểm nào nổi bật của thần thoại?

- A. Ước mơ về cuộc sống tốt đẹp
- B. Khát vọng trường sinh bất tử
- C. Giải thích các hiện tượng tự nhiên
- D. Giải thích nguồn gốc của vũ trụ.

Câu 6. Để giải thích hiện tượng nhật thực và nguyệt thực, tác giả dân gian đã tưởng tượng ra câu chuyện gì?

- A. Mặt Trời và Mặt Trăng đi xem xét việc hạ giới
- B. Hai nữ thần lấy chung chồng là một con gấu
- C. Chàng trai tên Quái ném cát vào thần Mặt Trăng
- D. Người dân đánh chiêng, đánh trống để tìm bắt gấu.

Câu 7. Chi tiết nào cho thấy rõ khát vọng chinh phục tự nhiên của người xưa?

A. Những người già và người trẻ khiêng kiệu cho Mặt Trời

B. Chàng Quải trùng trị Mặt Trăng, khiến Mặt Trăng ko còn tai ác nữa.

C. Trần gian cất tiếng kêu đến thượng giới, khiến mẹ của nữ thần Mặt Trăng định lấy tro mà bôi lên mặt cô để giảm bớt sức nóng.

D. Vào ngày nhật thực hay nguyệt thực, dân gian đánh chiêng, đánh trống khiến gấu sợ mà lui ra, không làm hại cho mùa màng

Trả lời câu hỏi/ Thực hiện các yêu cầu:

Câu 8. Các chi tiết kì ảo, hoang đường trong truyện thần thoại cho thấy điều gì?

Câu 9. Theo anh/chị, có thể lược bỏ chi tiết “*Bà mẹ phải trát cho nữ thần một lần tro vào mặt*” không? Vì sao?

Câu 10. Có ý kiến cho rằng, truyện *Nữ thần Mặt Trời và Mặt Trăng* thể hiện sự xung đột giữa con người và tự nhiên. Em có đồng tình với ý kiến này không? Vì sao?

II. VIẾT (4.0 điểm)

Viết một bài luận (khoảng 500 chữ) phân tích, đánh giá nội dung và nghệ thuật của văn bản *Nữ thần Mặt Trời và Mặt Trăng*.

----- Hết -----

Thí sinh không sử dụng tài liệu. Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

ĐÁP ÁN VÀ HƯỚNG DẪN CHẤM

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	6.0
	1	D	0.5
	2	A	0.5
	3	B	0.5
	4	B	0.5
	5	C	0.5
	6	B	0.5
	7	B	0.5
	8	Các chi tiết kì ảo, hoang đường trong truyện thần thoại cho thấy: Trí tưởng tượng phong phú của tác giả dân gian, nhận thức thô sơ của người xưa về thế giới tự nhiên Hướng dẫn chấm: - Trả lời như Đáp án: 0.5 điểm. - Trả lời được 01 trong 03 ý: 0.25 điểm.	0.5
	9	Không thể lược bỏ chi tiết “ <i>Bà mẹ phải trát cho nữ thần một lần tro vào mặt</i> ” vì chi tiết này nhằm lý giải hiện tượng	1.0

		ánh sáng mặt trăng dịu dàng hơn mặt trời, người hạ giới ưa thích ánh sáng của mặt trăng, hiện tượng trăng quầng do lớp tro hiện lên. Hướng dẫn chấm: - Trả lời như Đáp án: 0.5 điểm. - Trả lời được 01 trong 03 ý: 0.25 điểm.	
	10	HS nêu quan điểm của cá nhân, lí giải hợp lí, viết đúng dung lượng. Gợi ý: Đồng tình, vì trong một số trường hợp, thiên nhiên khắc nghiệt đã đem đến những thiệt hại đau đớn cho con người, khiến con người phải tìm cách chống đỡ, cải tạo nó. Trong truyện, điều này được tác giả thể hiện qua hành động của chàng Quái	1.0
II		VIẾT	4.0
		Viết một bài luận (khoảng 500 chữ) phân tích, đánh giá nội dung và nghệ thuật của văn bản <i>Nữ thần Mặt Trời và Mặt Trăng</i>.	
		<i>a. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận</i> Mở bài nêu được vấn đề, Thân bài triển khai được vấn đề, Kết bài khái quát được vấn đề.	0.25
		<i>b. Xác định đúng vấn đề</i> Chủ đề và đặc sắc nghệ thuật truyện thần thoại <i>Nữ thần Mặt Trời và Mặt Trăng</i>	0.25
		<i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i> Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách; đảm bảo các yêu cầu sau:	
		* Giới thiệu truyện thần thoại <i>Nữ thần Mặt Trời và Mặt Trăng</i> và nêu nội dung khái quát cần phân tích. Câu chuyện kể về hai chị em Mặt trời và Mặt trăng là con của Ngọc Hoàng, hai nàng có nhiệm vụ là xem xét dân sự một vòng luân phiên nhau. Thông qua câu chuyện, giải thích cho người đọc một số hiện tượng như ngày dài, ngày ngắn, trăng rằm, trăng tròn, trăng khuyết,.... Hướng dẫn chấm: - Giới thiệu truyện kể: 0.25 điểm - Khái quát nội dung cần phân tích : 0.25 điểm	0.5
		* Nội dung - Nội dung đặc sắc của tác phẩm:	2.0

	+ Kể về hai người con gái của Ngọc Hoàng là Mặt Trời và Mặt Trăng + Mặt Trời đi xem xét thế giới bằng kiệu có 4 người khiêng chia ra thành tốp già và tốp trẻ, tốp già đi nhanh do có trách nhiệm, tốp trẻ đi chậm do ham chơi => Giải thích ngày dài và ngày ngắn + Mặt Trăng tính nóng nảy nên bị mẹ trát tro vào mặt để cho tính tình hiền dịu lại + Nhật thực và nguyệt thực do hai nữ thần có chồng là một con Gấu => Nội dung tác phẩm thu hút, dễ nhớ => Qua đó đề khẳng định rằng mọi vật trên thế gian này đều có nguồn gốc - Chủ đề + Truyện xoay quanh việc lý giải các hiện tượng thiên nhiên của mặt trời và mặt trăng. + Khát vọng tìm hiểu thế giới, chinh phục tự nhiên của con người. + Thể hiện sự tôn trọng trí tuệ dân gian trong việc hình dung về thế giới. * Nghệ thuật - Thể hiện trí tưởng tượng phong phú của người xưa - Nghệ thuật sử dụng yếu tố phóng đại, kì ảo: + Hai nữ thần có sức mạnh thần kì là chiếu sáng cho thế gian + Có thể điều khiển thế giới như làm cho có ngày dài ngày ngắn, có ban đêm, cho con người biết được ngày trong tháng + Đây là những công việc không một người bình thường nào có thể làm được -> Biện pháp sử dụng yếu tố phóng đại, kì ảo đã giúp cho tác phẩm được lưu truyền rộng rãi cho tới ngày nay và thể hiện sự sáng tạo của người xưa. => Nhờ xây dựng nội dung và sử dụng biện pháp nghệ thuật đặc sắc, tác phẩm Nữ thần Mặt Trời và Mặt Trăng đã để lại dấu ấn trong lòng người đọc. Tác phẩm đã giải thích cho người đọc nguồn gốc của thế giới và các hiện tượng diễn ra xung quanh chúng ta dưới con mắt sáng tạo của người xưa. Qua đó như muốn nhắn nhủ tới chúng ta hãy luôn không ngừng khám phá, tìm hiểu thế giới xung quanh và phải biết yêu thiên nhiên hơn. Hướng dẫn chấm: - Trình bày đầy đủ, sâu sắc: 2.0 điểm	
--	--	--

		- Trình bày chưa đầy đủ hoặc chưa sâu sắc: 1.25 điểm - 1.75 điểm. - Trình bày chung chung, chưa rõ: 0.25 điểm - 1.0 điểm	
		* Đánh giá: - Tổng kết lại giá trị về chủ đề và nghệ thuật, thông điệp câu chuyện - Nêu suy nghĩ, nhận thức bản thân. (Câu chuyện lí giải về những hiện tượng tự nhiên xảy ra trong cuộc sống hằng ngày liên quan đến Mặt Trời và Mặt Trăng. Qua đó, khẳng định rằng mỗi sự việc xuất hiện trên Trái Đất này đều có nguồn gốc rõ ràng). Hướng dẫn chấm: Đáp ứng được 01 yêu cầu: 0.25 điểm.	0.5
		* Chính tả, ngữ pháp Đảm bảo chính tả, ngữ pháp tiếng Việt. Hướng dẫn chấm: Không cho điểm nếu bài làm mắc quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.	0.25
		* Sáng tạo Vận dụng hợp lý các thao tác nghị luận; thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ; văn viết giàu hình ảnh, cảm xúc.	0.25
		TỔNG ĐIỂM (I + II)	10.0